

6.17.7.6. Používání OOPP

<http://www.guard7.cz/nabidka/lexikon-bozp/oopp-osobni-ochrann-pracovni-prostredky/pouzivani-oopp>

Bližší informace o používání jednotlivých druhů osobních ochranných pracovních prostředků.

 OOPP pro ochranu hlavy

 OOPP pro ochranu těla

 OOPP pro ochranu rukou

 OOPP pro ochranu nohou

 OOPP pro ochranu před pádem z výšky

Směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků

[Koupit v e-shopu](#)

[Konzultovat](#)

Základními ochrannými vlastnostmi, které musí mít každá ochranná přilba, je odolnost proti nárazu, což znamená, že skořepina společně s náhlavní vložkou musí požadovaným způsobem tlumit energii nárazů, a také odolnost proti proražení ostrým předmětem.

Přilba chrání pracovníka i při nárazech velkých předmětů. Leckdy může dojít k odhození zasaženého pracovníka, které je způsobeno hybností břemene, nicméně k přímému poranění hlavy chráněné přilbou nedojde.

Také při pádech z výšky hraje přilba velkou roli, neboť značný podíl u smrtelných úrazů mají právě poranění hlavy. Přilba pochopitelně nemůže chránit absolutně, ale snížení následků se projeví vždy.

Při používání ochranných přileb ve speciálních podmínkách, například při velmi vysoké nebo naopak nízké teplotě, je nutno vybrat takový prostředek, který poskytuje ochranu i za těchto okolností. Těmto podmínkám odolávají jen speciálně zkoušené přilby a je to u nich opět vyznačeno v návodu.

Životnost přileb je omezená, neboť jejich materiál časem degraduje. Ke snížení mechanických vlastností dochází i v případě, kdy se přilba nepoužívá. Podle současných požadavků normy musí výrobce dobu životnosti přilby uvádět v návodu.

Pracovní oděvy bez ochranných vlastností

Zaměstnavatel na základě požadavku zákoníku práce poskytuje pracovní oděv nebo obuv v prostředí, v němž oděv nebo obuv podléhá při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění. Oděv tedy nemusí poskytovat definovanou ochranu, byť samozřejmě do určité míry chrání proti drobným odřeninám apod. Musí u něj být dodrženy požadavky na zdravotní nezávadnost, velikostní sortiment, apod.

Pracovní oděvy s ochrannými vlastnostmi

Klasické „montérky“, které poskytuje zaměstnavatel na ochranu proti mechanickým rizikům již mají deklarované ochranné vlastnosti a musí být zkoušeny podle příslušných harmonizovaných norem.

Rizika, proti nimž oděv chrání, musí být uvedena v návodu a také znázorněna formou piktogramů na oděvu. Z konkrétních ochranných a dalších vlastností zvoleného ochranného oděvu vyplývají pravidla pro

jeho poskytování, používání, skladování i údržbu.

Nepromokavé

Ochrana proti pohyblivým
strojním součástem

Ochrana proti řezným
a bodným ranám

Ochranné oděvy s vysokou
viditelností

Informace
(upozornění, že v návodu
uvedeny další důležité
informace)

Ochranné oděvy s vysokou viditelností

Z ochranných oděvů s vysokou viditelností se nejvíce uplatňují výstražné vesty. Oděvy s vysokou viditelností jsou určeny pro použití v podmínkách, kdy vlivem snížené viditelnosti může dojít ke zranění osob. Riziko tohoto druhu se může vyskytovat večer nebo v noci, ale také v mlze, prachu nebo v podmínkách, kdy se na pracovišti vyskytují pracovníci různých dodavatelů, pohybují se tam stavební stroje a zřetelné odlišení pracovníků je nezbytné.

Výstražné vesty mohou mít různé provedení jak z hlediska střihu, tak z hlediska rozmístění výstražných prvků. Vlastní ochrana je zajištěna

dvěma parametry. Nápadná barva materiálu vesty je dobře viditelná ve dne a podle její plochy se vesty dělí na tři třídy (1, 2 a 3), přičemž vyšší třída znamená vyšší viditelnost. Na vestě jsou dále našity reflexní pruhy, které při nasvícení odrážejí světlo. Podle vlastností retroreflexního materiálu jsou vesty rozděleny na třídu 1 a 2. Opět platí, že veškeré potřebné informace musí být uvedeny v návodu a některé základní i na samotné vestě.

Horní číslo u symbolu vesty je třída podkladového materiálu vesty, druhé číslo je třída retroreflexe. U tohoto výrobku je nutné uvádět i způsob čištění, například počet cyklů praní, protože druh údržby může ovlivnit ochranné vlastnosti výrobku.

Při výběru rukavic je nutno věnovat pozornost rizikům, proti kterým mají rukavice chránit, ale i pracovním činnostem, při kterých budou používány. Rukavice tedy musejí poskytovat dostatečnou ochranu, ale zároveň v nich musí být možné vykonávat potřebné úkony. Pro některé hrubé práce mohou být postačující palcové rukavice z hrubého a dobře chránícího materiálu, jindy zase bude potřeba, aby stejnou ochranu poskytovaly i prstové rukavice, v nichž bude pracovník obsluhovat například ovládací prvky strojního zařízení. Při zkouškách rukavic se ověřuje proto mimo jiné i jejich úchopová schopnost. Z tohoto hlediska

jsou rukavice rozděleny do pěti tříd, přičemž nejvyšší třída je z hlediska úchopu nejvhodnější.

Stejně jako u oděvů, používají se i u rukavic nejrůznější piktogramy.

Nad piktogramem (viz obrázek 5 vpravo) je uvedeno číslo normy, podle které byla ověřena mechanická rizika. Pod piktogramem jsou čtyři čísla, označující třídu ve čtyřech oblastech ochrany:

- odolnost proti oděru (čtyři třídy),
- odolnost proti řezu čepelí (pět tříd),
- odolnost proti dalšímu trhání (čtyři třídy),
- odolnost proti propíchnutí (čtyři třídy).

Písmeno X pod piktogramem znamená, že pro tuto vlastnost nebyla rukavice zkoušena. Informace o úrovni ochrany je povinen výrobce uvádět jak na rukavici formou piktogramu, tak v příloženém návodu.

Stejně jako u ochranných oděvů, platí také u ochrany nohou ustanovení zákoníku práce, ukládající zaměstnavateli povinnost poskytnout zaměstnancům pro práci obuv i v případě, kdy dochází k jejímu nadměrnému opotřebení nebo znečištění. Obuv může chránit před

velkým množstvím rizikových faktorů, záleží však na tom, zda je výrobce uvádí ve svých informacích o výrobku, protože jenom v takovém případě je možné poskytnout je jako OOPP.

Kromě informací uvedených v návodu je možno vycházet i ze značek uvedených na obuvi. Jako první je však potřeba rozhodnout, kterou ze základních tří skupin obuvi vybrat. Tyto tři skupiny se liší zejména způsobem ochrany prstů a označují se jako:

- Pracovní obuv bez ochranné tužinky (vyztužené špičky), chránící prsty, základní označení tohoto druhu obuvi je OB.
- Ochranná obuv s ochranou prstů, která musí odolat nárazu o energii 100 joulů (pád břemene o hmotnosti 10 kg z výšky 1 m) a stlačení silou 10 kN (odpovídá hmotnosti 1000 kg), základní označení je PB.
- Bezpečnostní obuv s ochranou prstů, která musí odolat nárazu o energii 200 joulů (pád břemene o hmotnosti 20 kg z výšky 1 m) a stlačení silou 15 kN (odpovídá hmotnosti 1500 kg), základní označení je SB.

Další faktory budou vycházet z vyhodnocení rizik pro výběr ochranné obuvi. Obuv odolná proti propíchnutí je označena písmenem P. Odolnost proti vodě je symbolizována písmeny WR, v případě, že je zamezen průnik a absorpce vody i vrchem obuvi, je označena WRU. Odolnost proti proříznutí má značku CR, apod.

Rozlišujeme dva základní způsoby osobní ochrany podle účelu a způsobu použití OOPP – prostředky pro pracovní polohování a prevenci proti pádům z výšky (pracovní polohovací systémy) a OOPP proti pádům z výšky (systémy zachycení pádu).

Hovoříme zde o systémech, neboť kromě pásu nebo postroje musí být

součástí systému více prvků. Vždy je to kotvicí bod a spojovací prostředek (lano), často též spojky (karabiny) a další součásti systému, přičemž je důležité, aby systém byl bezpečný jako celek. V systému lze kombinovat jen takové prvky, které jsou vzájemně kompatibilní. Nezbytné je vycházet opět z informací poskytovaných výrobcem. Vhodné řešení ochrany proti pádu, včetně kotvicích bodů, musí být určeno v technologickém postupu. Pokud se jedná o práce, které zpracování technologického postupu nevyžadují, určí vhodný způsob zajištění odborně způsobilý zaměstnanec pověřený zaměstnavatelem.

Pracovní polohovací systémy

V principu jde o to, že pás pro pracovní polohování nesmí sloužit pro zachycení volného pádu. Pomocí lana se pracovník obvykle připoutá takovým způsobem, že je volnému pádu zabráněno. Do pásu se přitom opírá – z tohoto důvodu je bederní část rozšířena. Pás může být také součástí zadržovacího systému, který je sestaven tak, že uživateli je zabráněno dosažení prostorů nebo pozic, kde existuje riziko volného pádu z výšky. Příkladem jsou práce na ploché střeše, kde délka lana zabrání přiblížit se k volné hraně pádu.

Systémy zachycení pádu

V systému pro zachycení pádu je vždy zařazen zachycovací postroj. Vytvořený systém musí zachytit volný pád, omezit jeho délku a také v průběhu zachycení pádu omezit nárazovou sílu na tělo uživatele. Tohoto účinku se někdy dosahuje použitím tlumiče energie pádu. Při použití tohoto zajištění musí být stanoven minimální volný prostor pod uživatelem! Systém tedy nezabraňuje volnému pádu, ale po jeho utlumení a zastavení musí zajistit zachycené osobě vhodnou polohu, z níž může být následně vyproštěna. Postup vyproštění musí být řešen současně se způsobem zajištění. Bezpečný způsob snesení pracovníka, který byl systémem zachycen nesmí být podceňován.

Přípustná hloubka pádu musí vycházet z parametrů celého systému. Z těchto údajů rovněž vyplynou požadavky na únosnost kotvícího bodu.

© [GUARD7](#)